

OBSAH

Úvod.....	15
1. Život a dílo Michaela Novaka.....	22
1.1. Životopis	22
1.2. Novakova sebereflexe osobitého myšlenkového vývoje.....	23
1. 3. Novakovo dílo	27
2. Kontext Novakova myšlení – náboženská a politická realita v USA.....	34
2.1. Náboženství v Evropě a Americe	34
2.1.1. Vztah mezi politikou a náboženstvím v Evropě a USA.....	34
2.1.2. Protestantismus v USA	37
2.1.3. Katolicismus v USA	38
2.2. Americký „neokonzervatismus“	41
2.2.1. Konzervatismus a liberalismus	41
2.2.2. Nová pravice – neoliberalismus a neokonzervatismus	42
2.2.3. Konzervativní revoluce v USA	44
2.2.4. Kulturní válka v USA.....	46
2.2.5. Počátky neokonzervatismu	49
2.2.6. Ideové kořeny neokonzervatismu	52
2.2.7. Boj proti kontrakultuře	53
2.2.8. Charakter neokonzervatismu.....	55
2.2.9. Chvála kapitalismu	57
3. Neokonzervatismus Michaela Novaka	60
3.1. Americký „katolický neokonzervatismus“	60
3.1.1. Američtí katolíci a jejich politické preference.....	61
3.1.2. „Republikánští“ katolíci?	64
3.1.3. Představitelé amerického katolického neokonzervatismu	65
3.1.4. Katoličtí „neokonzervativci“ mimo USA.....	67
3.2. Novakův myšlenkový vývoj v 60. a 70. letech.....	70
3.2.1. Novakova radikální politická teologie 60. let	70
3.2.2. Novakova teologie ve službě levicové politiky	72

3.2.3. Novakův neokonzervativní obrat	74
3.2.4. Prvotní obhajoba kapitalismu.....	76
3.2.5. Boj o kulturní sféru	78
3.2.6. Další rozvíjení argumentace v předvečer Trilogie.....	80
4. Michael Novak a jeho vize demokratického kapitalismu.....	84
4.1. Obhajoba kapitalismu – <i>Duch demokratického kapitalismu</i> (1982). 84	
4.2. Novakova reflexe proměn postoje SUC k liberalismu a kapitalismu	87
4.2.1. Od počátků do poloviny 20. století	87
4.2.2. Poválečné období.....	90
4.2.3. Jan Pavel II.	92
4.2.4. Exkurs – Laický list <i>Toward the Future</i> (1984)	95
4.3. Katolická antikapitalistická tradice	102
4.3.1. Nemarxistický katolický antikapitalismus	102
4.3.2. Teologie inspirovaná Marxem	104
4.3.3. Nedorozumění spojené s pojmy liberalismus a kapitalismus. 107	
4.3.4. Kontroverzní pojem „liberalismus“	110
4.4. Novakova kritika teologie osvobození – <i>Will it Liberate?</i> (1986) 113	
4.4.1. Kritika teologie osvobození	113
4.4.2. Která teologie je osvobožující?	115
4.4.3. Cesta z chudoby Třetího světa	117
4.4.4. Exkurs – Skalického kritika teologie osvobození	120
4.4.5. Nesmrtelnost socialismu?	124
4.5. Teologické základy demokratického kapitalismu	128
4.5.1. Křesťanský kapitalismus?	128
4.5.2. Teologie neokonzervatismu?	131
4.5.3. Pravdy víry ve prospěch kapitalismu?	133
4.5.4. Skalického kritika Novaka	136
4.5.5. Poznámky ke Skalického kritice Novaka.....	137
4.5.6. Další kritické poznámky k Novakově teologii	139
4.5.7. Další možnosti teologických úvah	142
4.5.8. Morální základ demokratického kapitalismu.....	144

4.6. Katolická whigovská tradice.....	148
4.6.1. Alexis de Tocqueville, lord Acton	150
4.6.2. Jacques Maritain, Yves R. Simon, John Courtney Murray	153
4.6.3. Jan Pavel II. a katolické whigovství	156
4.6.4. Whigovská korekce liberalismu	157
4.6.5. Exkurs – Scholastické základy demokratického kapitalismu..	159
4.7. Katolická etika a duch kapitalismu – <i>The Catholic Ethic and the Spirit of Capitalism</i> (1993)	165
4.7.1. Liberální koncept obecného dobra – <i>Free Persons and the Common Good</i> (1989)	170
4.7.2. Podpora občanské společnosti.....	173
4.7.3. Rehabilitace liberálního demokratického kapitalismu?	175
4.8. Etika byznysu	180
4.8.1. Korporace a její etická dimenze.....	180
4.8.2. Náčrt etiky byznysu – <i>Business as a Calling</i> (1996)	182
4.8.3. Tři kardinální ctnosti byznysu.....	184
4.8.4. Dvakrát sedm úkolů podnikání	185
4.9. Třetí cesty a sociální stát – <i>Is There a Third Way?</i> (1998).....	186
4.9.1. Je možná třetí cesta?	186
4.9.2. Sociální stát jako morální problém?.....	189
4.9.3. Sociální stát v neodvratné krizi	192
4.9.4. Posun vnímání v perspektivách sociálního státu	195
5. Význam americké zkušenosti pro katolické sociální myšlení.	199
5.1. Význam americké zkušenosti	199
5.1.1. Amerika Alexise de Tocquevilla	201
5.1.2. Maritainova reflexe Ameriky	203
5.1.3. Exkurs – „Americana“ Rio Preisnera	206
5.2. Americká zkušenost reflektovaná katolicismem	207
5.2.1. Dějinný spor o americký přínos	207
5.2.2. Katolická revoluce lidských práv	210
5.2.3. Významný mezník – <i>Centesimus Annus</i> (1991)	214
5.2.4. Katolický moment v USA	216

5.2.5. Katolické dobytí Ameriky?	219
5.2.6. Význam náboženství pro obnovu kultury	222
5.2.7. Náboženský duch amerického projektu – <i>On Two Wings</i> (2002)	224
6. Budoucí vývoj světa a Novakova vize „Caritapolis“	229
6.1. Střet civilizací?	229
6.2. Obhajoba války v Iráku	230
6.3. Hlad po svobodě.....	235
6.4. Ekonomický aspekt budoucnosti	238
6.4.1. Rozvoj Třetího světa a „outsourcing“	241
6.4.2. Podpora lidového kapitalismu.....	244
6.4.3. Nobelova cena za mír pro rok 2006.....	246
6.5. Ekologický aspekt budoucnosti – „Blue environmentalism“ ...	248
6.6. Krize v morální ekologii	253
6.7. Role náboženství v globalizovaném světě	255
6.8. Projekt „Caritapolis“	257
7. Reakce na Novakovo dílo	259
7.1. Recepce Novakova díla v českém prostředí	259
7.2. Kritika Novakova díla	264
7.2.1. Ekonomické náboženství Michaela Novaka?	268
7.2.2. Neokonzervativní disent?	271
7.2.3. Comblinova kritika neoliberalismu	273
7.2.4. Kritika obhajoby války v Iráku	276
7.2.5. Oprávněnost kritiky	278
Závěr	281
Seznam literatury.....	286
Abstrakt	308
Summary	309
O autorovi	310